

Sygn. akt IV U 172/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 stycznia 2018 r. w S.

odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 27 stycznia 2016 r. Znak (...)

w sprawie R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 172/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 27 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.57 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił R. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od 2 grudnia 2015r. wskazując, że u ubezpieczonego nie stwierdzono niezdolności do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył R. M. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Zaskarżonej decyzji zarzucił błędną ocenę stanu jego zdrowia i stwierdzenie, że stopień naruszeń sprawności jego organizmu nie pociąga za sobą częściowej niezdolności do pracy. Dla wykazania swoich twierdzeń wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu chirurgii i gastroenterologii. Podniósł, że z uwagi na schorzenie jelita grubego nigdy nie pracował w wyuczonym zawodzie (technolog żywności – cukiernik-piekarza) i lekarze medycyny pracy nigdy nie chcieli mu wydać zaświadczenia potrzebnego dla podjęcia takiej pracy. Natomiast pracę, którą wykonuje aktualnie mógł podjąć tylko dlatego, że została utworzona dla osoby z rentą i w każdym czasie, gdy potrzebuje wykonać badania lub źle się czuje jest zwalniany z pracy (odwołanie k.1-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 22 stycznia 2016r., która nie stwierdziła u ubezpieczonego niezdolności do pracy, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów

faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę tej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-6 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. M. w okresie od 1 grudnia 2013r. do 1 grudnia 2015r. uprawniony był do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, do której prawo ustalone zostało wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z 15 stycznia 2015r. w sprawie IV U 225/14 (odpis w/w wyroku z 15 stycznia 2015r. k.238 akt rentowych oraz decyzja ZUS O/S. z 23 lutego 2015r. wykonująca wyrok i przyznająca prawo do renty na okres do 1 grudnia 2015r. k.260 akt rentowych). Po raz pierwszy prawo ubezpieczonego do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ustalone zostało decyzją z 14 listopada 2006r. na okres od 1 października 2006r. do 31 października 2009r. (decyzja z 14 listopada 2006r. k.67-69 akt sprawy). Następnie przedłużane było na dalsze okresy – aż do wskazanej wyżej daty - 1 grudnia 2015r.

W dniu 26 listopada 2015r. ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (wniosek k.269-270 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 5 stycznia 2016r. ustalił, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika z 5 stycznia 2016r. k.272 akt rentowych). Na skutek sprzeciwu ubezpieczonego od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ubezpieczony skierowany został na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 22 stycznia 2016r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (sprzeciw ubezpieczonego od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS k.74 -75 akt rentowych- tom dokumentacji medycznej i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 22 stycznia 2016r. k.274 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją z 27 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (decyzja z 27 stycznia 2016r. k.275 akt rentowych).

Ubezpieczony ma 41 lat (urodził się w dniu (...)). Ma wykształcenie średnie – w czerwcu 1997r. ukończył Technikum (...) w ramach Zespołu Szkół Rolniczych w S. (zaświadczenie Zespołu Szkół Rolniczych w S. z 3 marca 1994r. k.3 akt o rentę uczniowską za wnioskiem z 29 marca 1994r.). W czerwcu 1993r. - w wieku 16 lat – rozpoznano u ubezpieczonego wrzodziejące zapalenie jelita grubego, w następstwie którego przeprowadzono u niego zabieg totalnej kolektomii jelita grubego z wytworzeniem zbiornika jelitowego z jelita krętego. W związku z powyższym schorzeniem ubezpieczony zaliczony został do drugiej grupy inwalidów (całkowita niezdolność do pracy) i od 1 grudnia 1993r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do tzw. renty uczniowskiej na podstawie art.63 ustawy z 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (decyzja z 26 kwietnia 1994r. o przyznaniu renty inwalidzkiej od 1 grudnia 1993r. k.5-6 akt rentowych z wniosku o rentę uczniowską). Ubezpieczony był uprawniony do renty uczniowskiej do 31 października 2006r. (decyzja z 19 października 2004r. o ustaleniu prawa do renty uczniowskiej do 31 października 2006r. k.52 akt rentowych z wniosku o rentę uczniowską). Orzeczeniem z 12 października 2006r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy od 22 września 2006r. Wobec ustalenia, że ubezpieczony od w/w daty nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, decyzją z 10 listopada 2006r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do dalszej (po 31 października 2006r.) renty z tytułu niezdolności do pracy dla osób niebędących pracownikami (decyzja z 10 listopada 2006r. o odmowie prawa do renty uczniowskiej na dalszy okres k.67 akt rentowych z wniosku o rentę uczniowską).

Po ukończeniu w czerwcu 1997r. Technikum (...) ubezpieczony nie podjął pracy w wyuczonym zawodzie technika technologii żywności i z uwagi na charakter schorzenia, na które cierpi od 16. roku życia, nie jest zdolny do wykonywania tego rodzaju pracy. Od 9 grudnia 1997r. ubezpieczony jest zatrudniony nieprzerwanie w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) w W., przy czym pracodawca zawiera z nim okresowe umowy o pracę. W pierwszych latach zatrudnienia ubezpieczony wykonywał pracę magazyniera (świadczenia pracy z 31 grudnia 1998r. i 31 grudnia 1999r. k.9-11 akt rentowych za wnioskiem z 23 października 2006r.). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2001r. ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku stolarza (umowa o pracę z 1 stycznia 2001r. zawarta na okres 1. roku na stanowisku stolarza – w aktach osobowych - w kopercie na k.131 akt sprawy). W dniu 1 stycznia 2002r. pracodawca zawarł z ubezpieczonym kolejną umowę o pracę na okres 1. roku na stanowisku magazyniera

(umowa o pracę z 1 stycznia 2002r. - w aktach osobowych – w kopercie na k.131 akt sprawy). W toku realizacji powyższej umowy – od 1 września 2002r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko kierownika magazynu i na stanowisku tym ubezpieczony pracuje do chwili obecnej (pismo pracodawcy z 1 września 2002r. o powierzeniu ubezpieczonemu pracy na stanowisku kierownika magazynu i kolejne umowy o pracę na stanowisku kierownika magazynu z 1 stycznia 2003r., 2 stycznia 2004r., 1 stycznia 2005r., 31 grudnia 2009r., 31 grudnia 2010r., 17 sierpnia 2011r., 29 sierpnia 2012r., 29 grudnia 2017r. - w aktach osobowych – w kopercie na k.131 akt sprawy). Ubezpieczony był każdorazowo dopuszczany do pracy na powierzanych mu stanowiskach wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych do jej wykonywania, przy czym ostatnie – na datę orzekania - zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku kierownika magazynu wystawione zostało w dniu 9 lutego 2015r. na okres 3 lat. Ubezpieczony posiada również orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy wózków jezdniowych oraz pracy na wysokości 3 metrów (orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku kierownika magazynu oraz pracy kierowcy wózków jezdniowych i pracy na wysokości 3 metrów – w aktach osobowych – w kopercie na k.131 akt sprawy).

Jako kierownik magazynu ubezpieczony kieruje kilkusobową grupą pracowników fizycznych - magazynierów. Pracuje w wymiarze 8 godzin dziennie. Przez około 6 godzin dziennie ubezpieczony wykonuje swoje obowiązki w pozycji siedzącej. Ubezpieczony kieruje pracą magazynu i wydaje polecenia podległym pracownikom, sporządza i ewidencjonuje dokumentację związaną z przyjmowaniem i wydawaniem towaru na magazyn, składa zamówienia na materiały i surowce niezbędne do produkcji. Średnio przez kilkanaście minut dziennie ubezpieczony kieruje wózkiem w ramach przyjmowania lub wydawania towaru (zakres zadań i uprawnień ubezpieczonego na stanowisku kierownika magazynu z 1 grudnia 2006r. - w aktach osobowych – w kopercie na k.131 akt sprawy oraz wyjaśnienia ubezpieczonego k.52v i k.136-136v akt sprawy).

Ubezpieczony jest po operacji w 1993r. całkowitego wycięcia jelita grubego i wytworzenia zbiornika jelitowego z powodu ciężkiej postaci wrzodziejącego zapalenia jelita grubego, ponadto cierpi na nawracające stany zapalne zbiornika jelitowego oraz stany zapalne okolicy odbytu związane z płynnymi stolcami. U ubezpieczonego występuje potrzeba częstego wypróżniania się – około 10 razy na dobę, stolce są płynne, co wymaga stosowania zabezpieczeń, częstego podmywania się i zapobiegania stanom zapalnym okolicy odbytu. Ubezpieczony musi stosować odpowiednią dietę, aby zmniejszyć płynną konsystencję stolca. Ubezpieczony pozostaje pod stałą kontrolą Poradni Gastrologicznej w S., przyjmuje zapisane leki. Od operacji w 1993r. ubezpieczony nie przechodził innych zabiegów związanych z w/w schorzeniem. Ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy na stanowisku kierownika magazynu, na którym pracuje od kilkunastu lat (opinia biegłej z zakresu medycyny pracy L. M. k.106-107 akt sprawy oraz częściowo opinie biegłego gastroenterologa J. M. k.13 i 55 akt sprawy, biegłego chirurga M. R. k.21-24 akt sprawy oraz biegłego specjalisty chorób (...) k.81-82 i 88-89 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. M. okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art.57 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Rozstrzygnięcie o zasadności odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wymagało ustalenia czy, u ubezpieczonego istnieje częściowa lub całkowita niezdolność do pracy. W tym celu Sąd zasięgnął opinii specjalistów z zakresu medycyny. W sprawie wydane zostały opinie przez czterech biegłych, z czego trzech biegłych – gastroenterolog J. M., chirurg M. R. oraz biegły z zakresu chorób (...) stwierdzili, że ubezpieczony z uwagi na opisane wcześniej schorzenie układu pokarmowego jest nadal częściowo niezdolny do pracy, a jeden biegły – specjalista medycyny pracy w osobie L. M. stwierdził, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Analizując złożone opinie Sąd stwierdził, że miarodajną i wiarygodną opinię w sprawie wydała biegła z zakresu medycyny (opinia k.106-107 akt sprawy). W odniesieniu do opinii trzech pierwszych biegłych Sąd stwierdził, że opinie te zasługują na podzielenie jedynie w części ,tj. w zakresie postawionego przez biegłych rozpoznania. Na taką ocenę Sądu wpłynęło to, że w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy opinia biegłego z zakresu medycyny musi zawierać ocenę stanu zdrowia danej osoby w odniesieniu do jej kwalifikacji. Zgodnie bowiem z przytoczoną wyżej definicją częściowej niezdolności do pracy, osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Tak więc opinia biegłego w sprawie rentowej musi odnosić się do kwalifikacji zawodowych osoby ubezpieczonej. Tymczasem opinie trzech pierwszych biegłych nie zawierały takich ustaleń. W opinii biegłego chirurga brak jest w ogóle odniesienia do kwalifikacji zawodowych ubezpieczonego (opinia k.21-24 akt sprawy), podobnie jak w opinii biegłego z zakresu chorób przewodu pokarmowego w osobie J. S., który w opinii podstawowej (na k.81-82 akt sprawy) nie zawarł żadnych stwierdzeń w tym zakresie, a w opinii uzupełniającej (zleconej przez sąd – zarządzenie k.86 akt sprawy) wskazał, że na okoliczność, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami może wypowiedzieć się biegły z zakresu medycyny pracy (opinia uzupełniająca biegłego J. S. k.88-89 akt sprawy). Z kolei biegła gastroenterolog J. M. w złożonej opinii odniosła się do kwalifikacji zawodowych ubezpieczonego, ale w zawodzie technologa żywności, którego to zawodu ubezpieczony nigdy nie wykonywał (opinia biegłej J. M. k.13 akt sprawy). Ubezpieczony – jak wynika z wcześniejszych ustaleń – przeszło 20 lat temu ukończył szkołę średnią - Technikum (...), ale nigdy nie podjął pracy w wyuczonym zawodzie technika technologii żywności i co jest niesporne - z uwagi na charakter schorzenia przewodu pokarmowego - nie mógłby pracować w wyuczonym zawodzie. Podkreślić jednak należy, że od 20 lat ubezpieczony jest nieprzerwanie aktywny zawodowo, a od kilkunastu lat ,tj. od września 2002r. jest zatrudniony na stanowisku kierownika magazynu, przy czym pracę swoją wykonuje w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie). W tych okolicznościach w pełni zasadne jest przyjęcie, że na skutek długoletniego wykonywania przez ubezpieczonego pracy na stanowisku kierowniczym w firmie meblarskiej doszło do przekwalifikowania się ubezpieczonego ,tj. do nabycia przez niego nowych kwalifikacji zawodowych. W związku z powyższym oceniając stan zdrowia ubezpieczonego w kontekście rentowym konieczna jest ocena, czy stan zdrowia ubezpieczonego pozwala mu na wykonywanie pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami - na stanowisku kierownika magazynu, czy też wykonywanie takiej pracy nie jest możliwe. I tak, spośród złożonych w sprawie opinii tylko ostatnia opinia – biegłego z zakresu medycyny pracy odpowiada na pytanie, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami ,tj. do pracy na stanowisku kierownika magazynu. I tak biegła L. M. stwierdziła, że zdrowia ubezpieczonego nie narusza sprawności jego organizmu w stopniu powodującym niezdolność do wykonywania przez niego pracy na dotychczasowym stanowisku (opinia k.106-107 akt sprawy). W tym miejscu zauważyć należy, że w złożonej opinii biegła wskazała, iż ubezpieczony od 22 lat pracuje na stanowisku magazyniera. Stwierdzenie to nie do końca odpowiada prawdzie, gdyż jak wynika z akt osobowych ubezpieczonego i co ostatecznie – na ostatniej rozprawie - przyznał ubezpieczony (vide: wyjaśnienia ubezpieczonego k.136 akt sprawy) od września 2002r. jest on zatrudniony nie na stanowisku magazyniera, a na stanowisku kierownika magazynu. Jednakże okoliczność ta nie podważa ustaleń biegłej. Biegła posłużyła się pojęciem magazyniera, gdyż tak swoje stanowisko pracy nazywał ubezpieczony w toku przesłuchania na pierwszej rozprawie (k.52v akt sprawy), a Sąd nie dysponując jeszcze wówczas aktami osobowymi ubezpieczonego nie mógł zweryfikować tej okoliczności. Niemniej merytorycznie biegła odnosiła się do pracy na stanowisku kierownika magazynu i do wykonywanych przez ubezpieczonego czynności obejmujących w głównej mierze pracę umysłową, związaną z kierowaniem magazynem, obiegiem dokumentów, które ubezpieczony przedstawił w złożonych wyjaśnieniach, a które biegła miała na uwadze wydając opinię (vide: postanowienie dowodowe k.93 akt sprawy). Analizując opinię złożoną przez biegłą L. M. Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona wiarygodny i przekonujący dowód w sprawie, gdyż w przeciwieństwie do wcześniejszych opinii,

biegła uwzględniła wszystkie aspekty sprawy, a przede wszystkim zdolność ubezpieczonego do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, czego zabrakło w opiniach innych biegłych. Sąd nie uwzględnił wniosku ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłej z zakresu medycyny pracy lub o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego tej specjalności celem wypowiedzenia się, czy ubezpieczony może wykonywać każdą pracę w zawodzie magazyniera, czy też wymaga dostosowania stanowiska do jego niepełnosprawności (wniosek ubezpieczonego k.113-115 akt sprawy). W ocenie Sądu okoliczności te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a to dlatego, że ubezpieczony - wbrew temu co twierdził podczas pierwszego przesłuchania - od wielu lat nie pracuje na stanowisku magazyniera, ale na stanowisku kierownika magazynu. To z powodu pracy na stanowisku kierowniczym - a nie w wyniku dostosowania stanowiska magazyniera do jego niepełnosprawności - ubezpieczony nie wykonuje w istocie pracy fizycznej charakterystycznej dla pracy magazyniera, a w przeważającej mierze pracę umysłową związaną z kierowaniem magazynem i obiegiem dokumentów, przy czym pracę tę wykonuje przez 8 godzin dziennie, a zatem w pełnym wymiarze czasu pracy. Czynności związane z obsługą wózka do załadunku czy wyładunku materiałów i towaru stanowią niewielki wycinek pracy ubezpieczonego (jak sam przyznał kilkanaście minut dziennie), przy czym jak ustalił Sąd na podstawie analizy akt osobowych ubezpieczonego, posiada on orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania wózkiem.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że nawet przy przyjęciu, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy (w ocenie Sądu nie ma do tego podstaw), to nie można nie zauważyć, że ta ewentualna niezdolność do pracy została wniesiona przez ubezpieczonego do zatrudnienia. Jak ustalono wyżej, w dacie rozpoczęcia pracy zawodowej (1997r.) ubezpieczony (z powodu schorzenia układu pokarmowego) był uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy i z tego tytułu od grudnia 1993r. uprawniony był do tzw. renty uczniowskiej. Już w toku zatrudnienia - w 2006r. ubezpieczony (z powodu tego samego schorzenia) został uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy, co było podstawą odnowy przyznania mu dalszego prawa do renty uczniowskiej.

Kończąc wskazać jeszcze należy, że przed ostatnią rozprawą ubezpieczony dołączył do akt sprawy dokumentację medyczną, z której wynika, że w dniu 1 grudnia 2017r. przeszedł zabieg operacyjny kręgosłupa lędźwiowego (dokumentacja k.116-127 akt sprawy), przy czym, jak wyjaśnił, dolegliwości ze strony narządu ruchu pojawiły się w sierpniu 2017r. (wyjaśnienia ubezpieczonego k.136v). Z uwagi na to, że zaskarżona decyzja została w dniu 27 stycznia 2016r., a zatem półtora roku przed tym nowym zachorowaniem, a Sąd bada zasadność decyzji na datę jej wydania, wskazane okoliczności nie mogły mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Ponadto jak wynika z wyjaśnień ubezpieczonego obecnie przebywa on na zwolnieniu lekarskim (tzw. czasowa niezdolność do pracy) i w przypadku, gdyby stosowane leczenie nie doprowadziło do odzyskania zdolności do pracy, może on wystąpić do organu rentowego z nowym wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonego oddalił.